

Tým: červení

Číslo stanoviště: 21

Legenda: Katedrální kostel sv. Ducha

Katedrální chrám sv. Ducha patří k nejvýznamnějším památkám Hradce Králové. Rodákky má estátní gotické cihlové stavby založené královnou Eliškou Rejčkou, vdovou po králi Václavu II., se uvádějí do r.1307, první věrohodná zpráva pochází z r.1313. Stavební práce spojené s vybudováním trojlodí, presbytáře a se založením věží byly uskutečněny ještě před požárem města r.1339. Poté byl značně poškozený kostel opravován a teprve někdy kolem r.1360 výstavba pokračovala dokončením věží a zbudováním sakristie a jižního, tzv. Královského vchodu s předsíní. Datum ukončení stavby není známo, ale v době pobytu královny Elišky Pomořanské v Hradci r.1378 byl farní chrám již na vrcholu slávy.

Roku 1407 zachvátil celé město ničující požár, vážně poškozen byl i kostel sv. Ducha. Při jeho opravě byla k severní lodi přistavěna podélná kaple. R.1424 byl v chrámu dočasně pohřben Jan Žižka z Trocnova. Za krále Jiřího z Poděbrad byla r.1463 po celé šířce kostela postavena kruchta a zasazeny nové okenní kružby.

V r.1484 kostel znovu vyhořel, r.1509 vyhořela jižní věž a po požáru r.1533 muselo být opraveno celé západní průčelí. Kostel značně zpusťošili Švédové při svém pobytu v letech 1639-1640.

Při příležitosti založení královéhradeckého biskupství v r.1664 byl kostel povýšen papežem Alexandrem VII. na katedrálu.

Barokní úpravy v letech 1783-1789 značně popřely původní gotický ráz. O 100 let později (1864-1874) architekt František Schmoranz přistoupil k náročným stavebním úpravám v novogotickém slohu, kdy byly odstraněny veškeré neogotické úpravy a provedeny malby oken. V r.1898 vyzdobil interiér katedrály malíř J.Heřman a v r.1901 byla provedena oprava věží a přístavba nárožních věžiček podle návrhu stavitele L.Láblera.

Celá stavba i s opěrnými pilíři je 56 m dlouhá, 25 m široká a 33 m vysoká, věže mají výšku po hlavní římsu 39,5 m. Chrám je tvořen obdélníkovým trojlodím s převýšenou střední lodí zaklenutou ve čtyřech polích křížovými klenbami a s velmi dlouhým pětibocem uzavřeným presbytářem, po jehož stranách stojí dvě hranolovité věže. Vchod do presbytáře od jihu je tzv. královskou předsíní s jemně profilovaným portálem.

Hlavní oltář pochází z r.1940, je zhotoven podle obrazu z hradeckého kancionálu z let 1585-1604.

Ve věžích katedrály jsou zavěšeny 4 zvony: v severní věži Dominik (zvaný též Leopold) z r.1485 a Orel (zvaný též Michal) z r.1480, v jižní věži Žebrák (zvaný Václav) z r.1509 (přelit r.1538) a Nový zvon (zvaný Klement) z r.1510.

Šifrovaný text: 2211 0112 2102

2406 0510

2511 2102 0112 3012 0510 2511

0104 0510 3112 2102 3011

2406 0510

2202 3011 1108 3011 1409

3112 3011 2809 2607

2809

2410 3011 2211 2410 0112

2511 3011 3112 0112 2102 0112